

NOM Accountantsprotocol oplagecijfers

ten behoeve van de accountantscontrole NOM oplagecijfers

Versie 2022, d.d. 9 december 2022

Copro 22041

NOM (Nationaal Onderzoek Multimedia)

Postbus 22032 1100 CA Amsterdam Zuidoost

T (020) 8204434 | www.nommedia.nl E nom@nommedia.nl

Inhoudsopgave

	Pagina
1. Algemeen	3
1.1 Achtergrond	
2. Kader	3
2.1 Doel accountantscontrole/te publiceren oplagecijfers	
2.2 Object van controle en controle-onderwerpen	
2.3 Verantwoordelijkheden	
2.4 Controle- en toezichtstructuur	
2.5 Procedure	
3. Reikwijdte accountantscontrole	5
3.1 Controle-aanpak	
3.2 Betrouwbaarheid en nauwkeurigheid	
3.3 Normenkader	
4. Specifieke (aandachts)gebieden	6
4.1 Betaalde oplage	
4.2 Gewogen gemiddelde oplage	
5. Rapportage accountantscontrole	7
6. Contactgegevens NOM (Nationaal Onderzoek Multimedia)	7
Bijlage Voorbeeld oplageformulieren 2022	8

1. Algemeen

1.1 Achtergrond

NOM verzamelt de kwartaaloplagecijfers en publiceert vier keer per jaar de oplagecijfers (het voortschrijdend jaargemiddelde) van bij NOM aangesloten titels. NOM heeft in 2016 besloten om **één keer per drie jaar** een certificering, door een openbare accountant (RA/AA), uit te laten voeren op de oplage jaarcijfers. Iedere aangesloten uitgever is verplicht om eens in de 3 jaar een certificering uit te laten voeren op de oplage jaarcijfers, van de op dat moment aangesloten titels. NOM bepaalt per uitgever het te certificeren controlejaar. In geval van eerste aanmelding bij NOM dient een openbare (RA/AA) accountant de kwartaalcijfers van het aanmeldkwartaal van de titel te certificeren.

NOM heeft onder andere tot doel om betrouwbare, onderling vergelijkbare oplagecijfers aan de markt te publiceren en hecht daarom veel belang aan een eenduidige weergave van de oplagecijfers. Om dit te bereiken zijn diverse maatregelen genomen, zoals:

- het opstellen van één definitieset per printgroep (dagbladen, magazines, vaktijdschriften);
- één rapportageformulier voor de oplageverantwoording per printgroep;
- controle door gecertificeerde accountants;
- aanwijzingen voor de accountantscontrole door het uitgeven van een Accountantsprotocol;
- de publicatie van het voortschrijdend jaargemiddelde oplagecijfer;
- review op de accountantscontrole bij maximaal 5% van de titels.

Naast de printoplage registreert en controleert NOM ook de digitale censusdata van aangesloten digitale publicaties (Combi print+replica, replica, non-replica en online nieuwsbrieven).

Het controleprotocol is opgesteld onder verantwoordelijkheid van NOM. Alle adviezen en wijzigingen van Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (NBA) COPRO zijn in dit protocol verwerkt.

2. Kader

Dit accountantsprotocol is opgesteld ten behoeve van het stroomlijnen van de accountantscontrole van de bij NOM aangesloten uitgevers (t.b.v. print oplage). In het protocol zijn aanwijzingen en aandachtspunten opgenomen voor de accountant die betrokken is bij de controle van de oplageverantwoording en de accountantscontrole bij de 1^e aanmelding van een titel. Het accountantsprotocol geeft het normenkader voor de controle van de oplage-opgave. De door NOM uitgegeven 'Definities' geeft per printgroep (dagbladen, magazines en vaktijdschriften) de voorwaarden en eisen ten aanzien van de te verantwoorden oplage en zijn het kader/de norm waaraan de oplage-opgave door de accountant getoetst moet worden. In het accountantsprotocol zijn daarom geen 'nieuwe' voorwaarden opgenomen.

De controle van de oplageverantwoording en de 1^e aanmelding van een titel betreft het uitvoeren van een **assurance-opdracht (NBA Standaard 3000A attest-opdrachten)**. Voor zover in dit protocol de term 'controle' in de zin van accountantscontrole wordt gebruikt moet hiervoor worden gelezen: het uitvoeren van onderzoekswerkzaamheden in het kader van een assurance-opdracht, gericht op het verkrijgen van **een redelijke mate van zekerheid**.

2.1 Doel accountantscontrole/te publiceren oplagecijfers

Het doel van de accountantscontrole op de oplage-opgave is het komen tot een onafhankelijk oordeel over **de juistheid van de gerapporteerde oplagecijfers**. NOM streeft daarnaast met de externe accountantscontrole naar meer consistentie tussen de oplage-opgaven van de verschillende titels. NOM publiceert de gecontroleerde gewogen gemiddelde oplagecijfers in haar online dashboard. Deze informatie wordt onder andere door mediaplanners gebruikt ten behoeve van de selectie van titels waarin geadverteerd kan worden en voor analysedoeleinden door o.a. de uitgevers.

2.2 Object van controle en controle-onderwerpen

Het object van controle is de door de uitgevers in te leveren oplage-opgave van de aangesloten titel. Alle oplage-informatie verantwoord op de oplage-opgave is onderwerp van controle.

2.3 Verantwoordelijkheden

De uitgever is primair verantwoordelijk voor het opstellen van de oplage-opgave in overeenstemming met de eisen zoals weergegeven in de van toepassing zijnde NOM Definities zoals uitgegeven door NOM. De openbare (RA/AA) accountant is verantwoordelijk voor de controle van de oplage-opgave. NOM is verantwoordelijk voor het verzamelen (en publiceren) van de oplagecijfers.

De verantwoordelijkheid voor het uitvoeren van een adequate controle (deugdelijke grondslag) ligt bij de controlerende accountant.

2.4 Controle- en toezichtstructuur

NOM voert ieder kwartaal intern een analyse uit op de ingeleverde kwartaalcijfers. Bij gerede twijfel over de juistheid van de opgegeven kwartaalcijfers kunnen ook tussentijdse (accountants)controles door of namens NOM worden uitgevoerd.

2.5 Procedure

De opdrachtgever voor de controle van de oplage-opgave is de uitgever van een titel. De accountant controleert de oplage-opgave aan de hand van de voor het betreffende jaar geldende NOM Definities zoals door NOM gepubliceerd. De NOM definities zijn per printgroep op de website van NOM beschikbaar. Naar aanleiding van de accountantscontrole rapporteert de accountant zijn bevindingen aan de uitgever door middel van een assurance-rapport.

De meest recente modeltekst van het assurance-rapport is op de website van NBA beschikbaar. Klik op de onderstaande link voor een modeltekst van het Assurance-rapport. De tekst *3.1.1 Assurance-rapport, algemene template in nieuw format bij een redelijke mate van zekerheid* is voor oplagecijfers van toepassing.

[NBA Assurance-rapport modelteksten](#)

NOM zal de betrokken uitgevers en accountants per e-mail informeren over de te volgen procedure en uiterste inleverdatum.

NOM beoordeelt alle ingeleverde gecertificeerde oplagecijfers en vergelijkt deze met het gewogen gemiddelde van de 4 kwartalen van het betreffende jaar. NOM neemt in geval van vragen contact op met de uitgever.

3. Reikwijdte accountantscontrole

3.1 Controle-aanpak

De te hanteren controle-aanpak is de verantwoordelijkheid van de accountant zelf. De controle dient te zijn gericht op het afgeven van een 'assurance-rapport'. Het is mogelijk om een systeemgerichte of een gegevensgerichte controle-aanpak toe te passen. Bij een systeemgerichte controle-aanpak wordt onder andere getoetst of de administratieve organisatie en het daarvan deel uitmakende systeem van interne controle voldoet aan de daaraan minimaal te stellen eisen. In een systeemgerichte controle-aanpak kunnen ook diverse gegevensgerichte controlemaatregelen uitgevoerd worden. Aandachtspunt is dat voor de categorie 'Overige oplage' het veelal alleen mogelijk is een volledig gegevensgerichte controle toe te passen, aangezien veelal sprake is van een incidenteel karakter van betreffende oplage. Een voorbeeld werkprogramma voor een gegevensgerichte controleaanpak is bij NOM opvraagbaar.

3.2 Betrouwbaarheid en nauwkeurigheid

De controle dient zodanig te worden gepland en uitgevoerd, dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaaropgave geen onjuistheden (afwijkingen) van materieel belang bevat. Dit wordt vertaald als een **betrouwbaarheid van 95%** voor de jaaropgave als geheel.

Materialiteit

De goedkeuringstolerantie is een hulpmiddel om richting te geven aan de controle van de oplage-opgave. De verantwoording moet voldoen aan de gestelde eisen zoals weergegeven in de NOM Definities. Het hanteren van een goedkeuringstolerantie impliceert dat tot op zekere hoogte (onontdekte) afwijkingen mogen voorkomen in de oplage-opgave, mits deze afwijkingen geen invloed hebben op de bruikbaarheid van de oplage-opgave. De goedkeuringstolerantie vervult voor de accountant o.a. de functie van het concreet inhoud geven aan het al dan niet af kunnen geven van een goedkeurend assurance-rapport bij de oplage-opgave. Het vaststellen van de hoogte van de controletolerantie is de verantwoordelijkheid van de controlerende accountant. Het onderstaande is een **aanwijzing** voor het concretiseren van de tolerantie voor de controle van de NOM oplage-opgave, gebaseerd op een betrouwbaarheid en nauwkeurigheid van 95%. De controletolerantie (ook wel materialiteit) voor de oplage-opgave als geheel dient **maximaal gesteld te worden op 5% van de totaal verspreide oplage**. De controletolerantie voor de categorieën en subcategorieën (ook wel 'Tolerable Error') dient maximaal gesteld te worden op 50% van de vastgestelde controletolerantie voor de jaaropgave als geheel.

3.3 Normenkader

Het normenkader waar ten behoeve van de controle van de oplage-opgave aan getoetst dient te worden bestaat uit de NOM Definities zoals opgesteld en uitgegeven door NOM. Voor dagbladen, magazines en vaktijdschriften gelden afzonderlijke NOM definities. De definities zijn te downloaden van de NOM website (www.nommedia.nl).

4. Specifieke aandachtsgebieden

4.1 Betaalde oplage

Ten behoeve van de NOM oplage geldt het volgende adagium:

Betaald = betaald indien minimaal 25% van de standaardabonnementsprijs, 25% van de adviesprijs door de afnemers, dan wel 25% van de reguliere inkoopprijs van de grossiers (losse

verkoop) wordt voldaan. Dit betekent dat onder gerichte gratis oplage en (overige) gratis oplage ook betaalde oplage kan zijn verantwoord (<25%).

Bartering wordt naar analogie van het jaarrekeningenrecht volledig meegenomen in de verantwoording, waarbij de waarde van de barter-deal 'at arms length' moet worden vastgesteld.

4.2 Gewogen gemiddelde oplage

Op de oplage-opgave wordt het **gemiddelde van alle edities/verschijningsdata** per oplage-categorie verantwoord. Dit gemiddelde kan worden berekend door de totale jaaroplage te delen door het aantal edities/verschijningsdagen.

5. Rapportage accountantscontrole

De bevindingen naar aanleiding van de controlewerkzaamheden van de accountant vinden hun weerslag in het door de accountant af te geven assurance-rapport. De meest recente modeltekst van het assurance-rapport is op de website van NBA beschikbaar. Klik op de onderstaande link voor een modeltekst van het Assurance-rapport. De tekst *3.1.1 Assurance-rapport, algemene template in nieuw format bij een redelijke mate van zekerheid* is voor oplagecijfers van toepassing.

[NBA Assurance-rapport modelteksten](#)

6. Contactgegevens NOM (Nationaal Onderzoek Multimedia)

Indien u na het doornemen van de NOM handleiding en/of het controleprotocol vragen heeft dan kunt u altijd contact opnemen met de medewerkers van NOM.

Postbus 22032
1100 CA Amsterdam Zuidoost
Telefoon: 020-8204434
E-mail: nom@nommedia.nl
Website: www.nommedia.nl

Bijlage I Voorbeeld Oplage-opgaveformulier Dagbladen

Titel		Meetperiode		kwartaal	jaar
Uitgeverij		Aantal verschenen nummers in meetperiode			
Verschijnt ...x per jaar		GEMIDDELDE gedrukte oplage per nummer in de meetperiode			

OEMIDDELDE aantallen per verschijningsdatum/edite in meetperiode	Print Binnenland	Print Buitenland	Print Totaal
D1.1 Betaalde (meervoudige) abonnementen			
D1.2 Losse verkoop netto			
TOTAAL BETAALDE GERICHTE OPLAGE			
D2.1 Losse verkoop bruto			
D2.2 Overige betaalde oplage			
D2.3 Gratis oplage			
TOTAAL VERSPREIDE OPLAGE			

OPMERKINGEN

VERKLARING Deze oplageopgave over de meetperiode is opgesteld in overeenstemming met de door NOM opgestelde voorwaarden en definities.

ACCOUNTANT Zoals bedoeld in artikel 393, eerste lid van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek. DIRECTIE*

Wij verwerken uw persoonsgegevens conform het privacy-beleid van NOM. Zie de privacy verklaring op www.nommedia.nl.

Bedrijfsnaam	Bedrijfsnaam
Persoonsnaam	RA/AA
Persoonsnaam	Persoonsnaam
Adres	Postcode
Adres	Plaats
E-mail	E-mail
E-mail	Telefoon
Telefoon	Telefoon
Handtekening	Handtekening
Handtekening	Stempel
Datum	Datum

Let op: Een Assurance-rapport bijvoegen a.u.b. * Let op: directie dient hier te ondertekenen

LET OP: GELUKTJDIG MET HET INZENDEN VAN HET FORMULIER DIENT EEN BEWIJSNUMMER MEEGEZONDEN TE WORDEN VAN DE LAATSTE EDITE WELKE GERAPPORTEERD WORDT IN DE BETREFFENDE PERIODE. OOK DIENT ER EEN TARIEFKAART OPGESTUURD TE WORDEN.

NOM (Nationaal Onderzoek Multimedia)
 Postbus 22032, 1100 CA Amsterdam Zuidoost
 T (020) 8204434 | www.nommedia.nl | nom@nommedia.nl

Bijlage II Voorbeeld Oplage-opgaveformulier Magazines

Titel				Meetperiode		kwartaal	jaar
Uitgeverij				Aantal verschenen nummers in meetperiode			
Verschijnt ...x per jaar				GEMIDDELDE gedrukte oplage per nummer			
GEMIDDELDE aantallen per editie/nummer in meetperiode		Print Binnenland	Print Buitenland	Print Totaal			
M1.1	Betaalde (meervoudige / lidmaatschaps) abonnementen						
M1.2	Leesportefeuilles + Leestafels						
M1.3	Losse verkoop						
TOTAAL BETAALDE GERICHTE OPLAGE							
M2.1	Gerichte gratis oplage						
M2.2	Overige oplage (betaald / gratis)						
TOTAAL VERSPREIDE OPLAGE							
OPMERKINGEN							
VERKLARING Deze opgave over de meetperiode is opgesteld in overeenstemming met de door NOM opgestelde voorwaarden en definities.							
ACCOUNTANT Zoals bedoeld in artikel 393, eerste lid van het Burgerlijk Wetboek.				DIRECTIE*			
Wij verwerken uw persoonsgegevens conform het privacy-beleid van NOM. Zie de privacy verklaring op www.nommedia.nl .							
Bedrijfsnaam			Bedrijfsnaam				
Persoonsnaam			Persoonsnaam				
Adres		Postcode	Plaats	E-mail			
E-mail			Telefoon				
Telefoon			Handtekening				
Handtekening		Stempel			Datum		
Datum		Let op: Een Assurance-rapport bijvoegen a.u.b.			* Let op: directie dient hier te ondertekenen		Datum
<div style="border: 1px solid black; padding: 2px; width: fit-content; margin: 0 auto;"> LET OP: GELUKTJIDIG MET HET INZENDEN VAN HET FORMULIER DIENT EEN BEWUSNUMMER MEEGEZONDEN TE WORDEN VAN DE LAATSTE EDITIE WELKE GERAPPORTEERD WORDT IN DE BETREFFENDE PERIODE. OOK DIENT ER EEN TARIEFKAART OPGESTUURD TE WORDEN. </div>							
		NOM (Nationaal Onderzoek Multimedia) Postbus 22032, 1100 CA Amsterdam Zuidoost T (020) 8204434 www.nommedia.nl nom@nommedia.nl					

Bijlage III Voorbeeld Oplage-opgaveformulier Vaktijdschriften

Titel	Print aantal verschenen nummers in meetperiode
Uitgeverij	Print GEMIDDELDE gedrukte oplage per nummer
Print verschijnt .....x per jaar	Non-replica verschijnt .....x per jaar
Meetperiode kwartaal jaar	Non-replica verschenen nummers in meetperiode

GEMIDDELDE aantallen per editie/nummer in de meetperiode	Print only	Combi print + digitaal replica	Digital only replica	Digital only non-replica	PRINT TOTAAL	DIGITAL TOTAAL
	A	B	C	D	E = A + B	F = B+C+D
V1.1 Betaalde (meervoudige) abonnementen						
V1.2 Lidmaatschapsabonnementen						
V1.3 Overige betaalde oplage						
TOTAAL BETAALDE GERICHTE OPLAGE						
V2.1 Controlled Circulation						
V2.2 Gerichte gratis oplage						
V2.3 Overige gratis oplage						
TOTAAL VERSPREIDE OPLAGE						

OPMERKINGEN

VERKLARING Deze opgave over de meetperiode is opgesteld in overeenstemming met de door NOM opgestelde voorwaarden en definities.

ACCOUNTANT Zoals bedoeld in artikel 393, eerste lid van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek.   DIRECTIE*

Wij verwerken uw persoonsgegevens conform het privacy-beleid van NOM. Zie de privacy verklaring op www.nommedia.nl.

Bedrijfsnaam	Bedrijfsnaam
Persoonsnaam	Persoonsnaam
Adres	E-mail
Postcode	Telefoon
Plaats	Handtekening
Handtekening	Handtekening
Datum	Datum

Stempel

Let op: Een Assurance-rapport bijvoegen a.u.b.   * Let op: directie dient hier te ondertekenen

NOM (Nationaal Onderzoek Multimedia)
 Postbus 22032, 1100 CA Amsterdam Zuidoost
 T (020) 8204434 | www.nommedia.nl | nom@nommedia.nl

LET OP: GELIJKTIJDIG MET HET INZENDEN VAN HET FORMULIER DIEN EEN BEWIJSNUMMER MEEGEZONDEN TE WORDEN VAN DE LAATSTE EDITIE WELKE GERAPPORTEERD WORDT IN DE BETREFFENDE PERIODE. OOK DIEN ER EEN TARIEFKAART OPGESTUURD TE WORDEN.